

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2805,Konferencja-Naukowa-Nurt-Narodowy-Opozycji-Demokratycznej-w-PRL-1955-1990-Warszaw.html>
27.03.2026, 11:19

Konferencja Naukowa „Nurt Narodowy Opozycji Demokratycznej w PRL 1955–1990” – Warszawa, 25 października 2008 r.

20.10.2008

25 października 2008 r. w Muzeum Malarstwa im. Jana Pawła II (Galeria Porczyńskich) w Warszawie przy Placu Bankowym 1/3 odbyła się konferencja naukowa „Nurt Narodowy Opozycji Demokratycznej w PRL 1955–1990”, przygotowana przez Biuro Edukacji Publicznej IPN w Warszawie.

Konferencja poświęcona była działalności niezależnych organizacji i środowisk o orientacji narodowej, pozostających w opozycji do systemu zniewolenia panującego w PRL. Jedną z pierwszych tego rodzaju grup była Liga Narodowo-Demokratyczna, założona w 1958 r. przez studentów Uniwersytetu Warszawskiego. Po rozbiciu organizacji przez SB w 1960 r. jej członkowie przeszli ciężkie śledztwo i stanęli przed sądem. W latach 70. i 80. osoby odwołujące się do narodowej tradycji politycznej uczestniczyły i współtworzyły działalność KOR, ROPCiO i KPN, organizowały NSZZ „Solidarność” i jego struktury podziemne po 13 grudnia, formowały też własne organizacje polityczne: Komitet Obrony Życia, Rodziny i Narodu (1977), Ruch Młodej Polski (1979) i Narodowe Odrodzenie Polski (1981), podziemny ruch wydawniczy, drużyny harcerskie, organizacje studenckie, duszpasterstwa młodzieży i inne niezależne środowiska. Mimo to wkład narodowców w działalność opozycji demokratycznej w PRL i walkę z systemem komunistycznym bywa niedoceniany i marginalizowany. Konferencja miała na celu przybliżenie tej mało znanej problematyki.

Konferencji towarzyszyła dyskusja panelowa z udziałem uczestników: posła PE prof. Macieja Giertycha, Marka Jurka, dr Krzysztofa Kawęckiego, Antoniego Macierewicza i dr. Pawła Milcarka – moderatorem będzie red. Jan Ruman (Biuletyn IPN).

W czasie sesji odbyła się także promocja pierwszego zeszytu publikacji IPN [„Lista strat osobowych ruchu narodowego 1939–1955”](#) (Warszawa 2008).

[PROGRAM KONFERENCJI](#) (pdf - 2.2 MB)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Konferencja Naukowa

Nurt Narodowy Opozycji Demokratycznej w PRL 1955-1990

Warszawa 25 października 2008 r.
Museum Malarstwo im. Jędrzeja Porycki
Pl. Bankowy 1/3 – ul. Elektryka 2

PROGRAM KONFERENCJI NAUKOWEJ

- 10.00 Otwarcie konferencji i referat wstępny – dr hab. Jan Żaryn
(dyrektor BEP IPN)
- 10.20 Prezentacja pierwszego tomu nowej serii wydawniczej IPN „Lista straci ruchu narodowego 1939–1955”
– dr hab. Jan Żaryn
oraz redaktorzy Jolanta Mysłakowska i Wojciech Muszyński
- 10.40 Zainteresowanie ideą narodową i tradycją endecką w środowiskach młodzieżowych w latach 1955–1990
– prof. Ryszard Bender (KUL)
- 11.00 Narodowcy po 1956 roku – pierwsza próba powołania organizacji konspiracyjnej
– dr Krzysztof Kawęcki
- 11.20 Liga Narodowo-Demokratyczna i jej rozpracowanie przez Służbę Bezpieczeństwa w latach 1958–1960
– Wojciech Muszyński (IPN Warszawa)
- 11.40 Działalność tajnego współpracownika SB ps. „X”, „Rybak”, konsultanta ps. „Rybak” w świetle własnych doniesień
– Paweł Tomasiak (IPN Warszawa)
- 12.00–12.20 Przerwa
- 12.20 Piotr Jakub Piesiewicz (1953–1995) – działacz katolicko-narodowy
– dr Tadeusz Krawczyk (Archiwum Akt Nowych)
- 12.40 Mecenat Leon Mirecki (1905–2000) – nestor ruchu narodowego
– dr Krzysztof Kaczmarek (IPN Rzeszów)
- 13.00 Ksiądz Tadeusz Gliński (1933–1993) – duszpasterz, naukowiec, działacz społeczno-polityczny
– ks. dr Waldemar Gliński (UKSW)
- 13.20 Naród i państwo jako główne determinanty myśli politycznej Ruchu Młodej Polski w latach 1979–1989
– dr Tomasz Sikorski (Uniwersytet Szczeciński)
- 13.40 Poznańskie środowisko Ruchu Młodej Polski i Związku Akademickiego „Pro Patria”
– dr Waldemar Handke (IPN Poznań)
- 14.00 Działalność wydawnicza ugrupowań neoendeckich w Polsce w latach 1976–1990
– Tomasz Kenar (IPN Szczecin)
- 14.20 Nurt narodowy opozycji politycznej w PRL a mniejszości narodowe w latach 1976–1990
– dr Tomasz Szczepański
- 14.40–15.00 Przerwa
- 15.00 Dyskusja panelowa z udziałem zaproszonych gości: Macieja Giertycha, Marka Jurka, Krzysztofa Kawęckiego, Antoniego Macierewicza i Pawła Milcarka. Moderatorem dyskusji będzie red. Jan Ruman („Biuletyn IPN”)
- 16.45–17.00 Zakończenie konferencji

Pliki do pobrania
(pdf, 2.22 MB)